

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget går ud på at give kommuner og amtskommuner adgang til på visse betingelser at udføre kommunale opgaver for andre offentlige myndigheder.

Lovforslaget er en udmøntning af et af forslagene i betænkning nr. 1268/1994 afgivet den 18. april 1994 af det af indenrigsministeren nedsatte udvalg om fornyelse og effektivisering i den kommunale sektor (Fornyelsesudvalget).

Det fremgår af betænkningen, at mange kommunalpolitikere har oplevet de gældende regler om kommuners og amtskommuners adgang til at udøve erhvervsvirksomhed som en hindring for effektiv ressourceudnyttelse. Formålet med lovforslaget er derfor først og fremmest at give kommuner og amtskommuner mulighed for en bedre udnyttelse af eksisterende ressourcer.

Med henblik på at sikre at aftaler om udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder indgås i åben konkurrence, foreslås det i overensstemmelse med Fornyelsesudvalgets anbefaling, at større opgaver skal udbydes som betingelse for, at kommuner og amtskommuner kan påtage sig sådanne opgaver for andre offentlige myndigheder.

Det er fundet hensigtsmæssigt udtrykkeligt at fastslå, at udbud også er en betingelse for, at en kommune eller en amtskommune kan få udført større opgaver af andre kommuner og amtskommuner.

Fornyelsesudvalget har anbefalet, at der tilvejebringes regler, som sikrer, at den kommunale virksomhed ikke bliver konkurrenceforvridende. Med henblik herpå stilles i lovforslaget krav om, at en kommune eller en amtskommune, som vil udføre opgaver for andre offentlige myndigheder, skal foretage en kalkulation af de samlede omkostninger, der vil være forbundet med opgavevaretagelsen. Det er efter lovforslaget en betingelse for en kommunes eller en amtskommunes afgivelse af tilbud på og indgåelse af aftale om udførelse af en opgave for en anden offentlig myndighed, at vederlæggelsen herfor ikke er lavere end det kalkulerede beløb.

Det foreslås, at indenrigsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om udbud og om omkostningskalkulation. Denne bemyndigelse vil blive udmøntet i regler om blandt andet fremgangsmåden ved udbud, om specifikation af den udbudte opgave og om kriterier for valg af bud m.v. Der vil endvidere blive fastsat regler om, hvilke omkostninger der skal indgå i omkostningskalkulationen, om registrering af de med opgaven forbundne indtægter og omkostninger, samt om udarbejdelse af en regnskabsmæssig redegørelse for hver enkelt opgave, som en kommune eller en amtskommune har udført for en anden offentlig myndighed.

Den foreslåede udvidelse af kommuners og amtskommuners adgang til at udføre opgaver for andre offentlige myndigheder forudsættes udnyttet af kommunerne og amtskommunerne selv. Det er derfor ikke foreslået, at kommuner og amtskommuner skal kunne deltage i privatretlige selskabsdannelser som f.eks. aktieselskaber, der udfører opgaver for offentlige myndigheder. Baggrunden herfor er den, at privatretlige selskabsdannelser ikke er omfattet af offentligretlige regler om styrelse, tilsyn, dokumentoffentlighed m.v., og at de regler, der vil blive fastsat om udbud og omkostningskalkulation, ikke vil kunne anvendes på sådanne selskaber m.v. Hertil kommer, at Fornyelsesudvalgets forslag er baseret på en antagelse om, at der ikke vil blive tale om erhvervsdrift i stor stil.

Den adgang for kommuner og amtskommuner til at udføre opgaver for andre offentlige myndigheder, som foreslås tilvejebragt med lovforslaget, vil kun gælde, hvor andet ikke er bestemt i lovgivningen. Som eksempel på en lovbestemt adgang for kommuner til at udføre opgaver for hinanden kan nævnes § 13 i beredskabsloven, jf. lov nr. 1054 af 23. december 1992, hvorefter en kommunalbestyrelse kan indgå aftale med en anden kommunalbestyrelse om at udføre opgaver inden for kommunens redningsberedskab. Kommuners og amtskommuners adgang efter de uskrevne regler om kommunernes og amtskommunernes opgavevaretagelse til i visse tilfælde at udføre opgaver for såvel andre offentlige myndigheder som private berøres heller ikke af lovforslaget.